

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Stena Metall AS avd. Gjøvik

Dato for inspeksjonen: 3. mai 2010

Saksnr. hos Fylkesmannen: 2010/3029

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten: Svein Løken, Morten Synsteli og Torbjørn Stensrud	Fra Fylkesmannen: Knut Roland
--	----------------------------------

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble konstatert hos Stena Metall avd. Gjøvik under inspeksjonen 3. mai 2010.

Fylkesmannen avdekket 2 avvik under inspeksjonen og har gitt en anmerkning.

- Mottakskontrollen av restavfall sikrer ikke utsortering av fraksjoner som kan være farlig avfall.
- Virksomhetens internkontroll er mangelfull.

Avvikene og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 3, se definisjoner på neste side.

Fylkesmannen ber Stena Metall AS om en skriftlig bekreftelse innen **20. juni 2010** på at avvikene er rettet. Oppfølging etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på neste side.

Informasjon om kontrollert virksomhet

Ansvarlig virksomhet (Kilde: Enhetsregisteret)

Organisasjonsnr: 983 658 520	Eies av (org.nr):
Besøksadresse: Glarudalen, 2860 Hov	Telefon: 61 12 32 80
Bransjenr. (NACE-kode):	E-post:

Kontrollert anlegg

Navn: Stena Metall avd. Gjøvik	Anleggsnr:
Kommune: Søndre Land	Anleggsaktivitet:
Fylke: Oppland	Risikoklasse.: 3
Tillatelse sist oppdatert: 12.10.2007	Saksnr: 2007/3223

Bakgrunn for kontrollen

Det gjennomføres i perioden 19. – 30. april 2010 en nasjonal tilsynsaksjon av anlegg som mottar og mellomlagrer farlig avfall. Hensikten med aksjonen er å bidra til at farlig avfall tas forsvarlig hånd om og ikke fører til helse- og miljøskade.

Det ble utdelt skriftlig informasjon om kontrollen og om farlig avfall ved tilsynet.

Kontrolltema:

- Mottakskontroll avfall
- Håndtering – herunder lagring av farlig avfall
- Viderelevering av farlig avfall
- Utslippskontroll
- Internkontroll
- Ev. oppfølging av tidligere kontroll

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Oppfølging etter kontrollen

Ingen tilbakemelding.

Fylkesmannen avdekket ingen avvik innen de områdene som ble kontrollert. Vi anser derfor oppfølgingen etter inspeksjonen som avsluttet.

Virksomheten plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Vi ber Stena Metall avd. Gjøvik om en skriftlig bekreftelse med dokumentasjon innen **20. juni** på at avvikene er rettet.

Varsel om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke innen 20. juni 2010 har mottatt en bekreftelse med dokumentasjon på at avvikene er rettet, vil Fylkesmannen fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73. Vedtaket vil gå ut på at en tvangsmulkt påløper dersom Fylkesmannen ikke har mottatt bekreftelse på at avvikene er rettet innen 8 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt er fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være på kr 10 000,-. Kommentarer til dette forhåndsvarselet kan sendes til Fylkesmannen innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, jf § forvaltningsloven § 16.

Kontrollgebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen i henhold til § 39-3 i *forskrift om begrensning av forurensning* (forurensningsforskriften), jf § 39-6 om gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter med tillatelse. Virksomheten er i tillatelsen plassert i risikoklasse (tidligere kalt kontrollklasse) 3. Dette tilsvarer en gebyrsats på kr 11 200.

Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt fra Klima- og forurensningsdirektoratet.

Definisjoner

Avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen; for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven og forskrifter hjemlet i disse lovene, eller krav og vilkår fastsatt i tillatelser og dispensasjoner.

Anmerkning:

Forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Avvik

Følgende avvik ble påvist under Fylkesmannens inspeksjon:

Avvik 1: Mottakskontrollen av farlig avfall er mangelfull

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall* (avfallsforskriften) kapittel 11 (§§ 11-5, 11-6, 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9 og 11-13) og/eller *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter* (internkontrollforskriften) § 5 og/eller tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29.

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under:

- a) Virksomheten håndterer farlig avfall uten nødvendig tillatelse fra Fylkesmannen. (Avfallsforskriften § 11-6)
- b) Virksomheten mottar farlig avfall som ikke er dekket av eksisterende tillatelse. (Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen)
- c) Virksomheten har ikke etablert mottakskontroll ved mottak av farlig avfall. (Internkontrollforskriften § 5)
- d) Virksomhetens kontroll med utfylling av deklarasjonsskjema er mangelfull. (Avfallsforskriften § 11-13)
- e) Mottakskontrollen er ikke tilstrekkelig til å hindre at mottatt farlig avfall blandes med andre typer farlig avfall eller ordinært avfall. (Internkontrollforskriften § 5 sammenholdt med avfallsforskriften § 11-5)**
- f) Virksomheten blander farlig avfall med ordinært avfall. (Avfallsforskriften § 11-5)
- g) Virksomheten har ingen journal for mottatt farlig avfall. (Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9)
- h) Virksomhetens journal for mottatt farlig avfall er mangelfull utfylt. (Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9)

Kommentarer:

e) Virksomheten kjente ikke til at fraksjoner som eksempelvis cellegummi, isolasjon (EPS og XPS) og fugemasser kunne være farlig avfall og skulle sorteres ut som farlig avfall – dersom man ikke kunne bekrefte at det var ordinært avfall. Resultatet er at disse fraksjonene går i restavfallet til forbrenning. Mottakskontrollen er dermed ikke tilstrekkelig for å hindre at farlig avfall blandes med ordinært avfall, eller andre typer avfall – uten at kontrollen avdekket at farlig avfall faktisk ble blandet med slikt avfall. Faktaarket "farlig avfall fra bygg og anlegg – 2616" ble utdelt under tilsynet.

Avvik 2: Virksomheten håndterer ikke sitt farlige avfall i henhold til krav.

Til kontrolløren: Stryk hjemling som ikke er aktuell (avvik fra vedlegg 2 eller tillatelsen)

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel, 11 (§§ 11-5, 11-6, 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2)

Tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29.

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) <navn på bedrift> håndterer farlig avfall på områder som ikke er dekket av tillatelsen. (Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen)
- b) <navn på bedriften> overskrider lagringstida for farlig avfall (Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4)
- c) <navn på bedriften> lagrer større mengder farlig avfall enn tillatt på anlegget. (Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4)
- d) Farlig avfall blir lagret på områder som ikke er tilstrekkelig sikret mot utslipp. (Avfallsforskriften § 11-5, tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. Vedlegg 2 punkt 6.2)
- e) Farlig avfall blir lagret i uegnet og/eller skadd emballasje. (Avfallsforskriften § 11-5)
- f) <navn virksomheten> har ikke system for merking /tilsvarende system for å holde orden på lagerplass for farlig avfall. (Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-5)
- g) Farlig avfall (sam)lagres slik at det er fare for farlig kjemisk reaksjon (Avfallsforskriften §§ 11-5 og 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4)
- h) Farlig avfall er ikke sikret mot uvedkommende utenom åpningstiden. (Avfallsforskriften §§ 11-5 og 11-7 bokstav e, jf. Vedlegg 2 (punkt 7.1 og 7.2)

Kommentarer:

- Avvik 3: Farlig avfall blir ikke levert videre til aktør med tillatelse til å håndtere farlig avfall.**

Til kontrolløren: Stryk hjemling som ikke er aktuell (avvik fra vedlegg 2 eller tillatelsen)

Avvik fra:

Tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29.
 Avfallsforskriften kapittel. 11
 Avfallsforskriften kapittel. 13
 Forurensningsloven § 7
 Internkontrollforskriften § 5

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) <navn på bedrift> leverer farlig avfall til aktør uten tillatelse. (forurensningsloven § 7 sammenholdt med avfallsforskriften § 11-8 og vilkår i tillatelse)
- b) <navn på bedrift> eksporterer farlig avfall uten skriftlig samtykkeerklæring (Avfallsforskriften kap.13, jf. forordning (EF) nr. 1013/2006 artikkel 3)

c) <navn på bedrift> behandler <type avfall> i form av <type behandling> uten å ha tillatelse til dette. (Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen)

d) <navn på bedrift> kan ikke gjøre rede for hvor det er blitt av <tonn> farlig avfall i 2009. (Internkontrollforskriften § 5 2.ledd pkt. 7)

Kommentarer:

Avvik 4: Virksomheten har ulovlige utslipp til vann/grunn.

Til kontrolløren: Stryk hjemling som ikke er aktuell (avvik fra vedlegg 2 eller tillatelsen)

Avvik fra

*Tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29.
Forurensningsloven § 7*

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

a) Det er stor fare for at forurenset overflatevann kan føre til skade på <resipientnavn> eller grunn. (Avfallsforskriften § 11-5 og forurensningsloven § 7 første ledd)

b) Oljeutskiller blir ikke tømt regelmessig og dette kan føre til overutslipp til <resipientnavn> (Forurensningsloven § 7)

c) <navn på bedriften> drenerer vann fra tanker med farlig avfall og slipper dette til sjø over oljeutskiller. (Forurensningsloven § 7 første ledd)

d) Virksomheten har utslipp som er høyere enn utslippsgrensene i tillatelsen. (Tillatelses vilkår)

Kommentarer:

Avvik 5: Virksomhetens internkontroll har mangler.

Avvik fra:

*Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 2. ledd nr.1-8.
Forurensningsloven § 40 1.ledd.*

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

a) Virksomheten kjenner ikke til sine plikter for håndtering av farlig avfall (nr. 1)

b) **Opplæring og kompetanse er mangelfull (nr. 2)**

c) **Virksomheten har ikke dokumenterte rutiner for håndtering av farlig avfall eller rutinene er mangelfulle (nr. 7)**

d) Virksomheten ikke har rutiner for avviksbehandling/tilbakemelding til avfallsprodusenten ved feildeklarerer (nr. 7)

e) Det er ikke iverksatt rutine for tilstandskontroll av lagringstanker (nr. 6/7)

f) Virksomheten utfører ikke tilfredsstillende risikovurdering av aktivitetene sine og/eller mangelfulle handlingsplaner for å redusere risiko for uønskede hendelser (nr. 6)

g) Beredskapen ved uhell er mangelfull (forurensningsloven § 40)

h) **Annet /utdyping: Virksomheten hadde ingen rutine for kontroll/tømming av oljeutskiller (nr. 6/7)**

Kommentarer:

b, c) Som påpekt under avvik 1 e) er mottakskontrollen mangelfull for å hindre at fraksjoner med farlig avfall blandes med annet avfall. Den skriftlige rutinen for håndtering av farlig avfall var forståelig og grei, men det var ikke noen henvisning til hva som faktisk var farlig avfall. Faktaarket "farlig avfall fra bygg og anlegg – 2016" ble delt ut under tilsynet og rutinen for håndtering av farlig avfall blir bedre med henvisning til dette faktaarket. Denne kunnskapen må også formidles til de ansatte, forstås og praktiseres. Per i dag anses denne kompetansen å være mangelfull.

h) Virksomheten har en oljeutskiller og det ble opplyst at denne var installert i mai 2009, altså for om lag ett år siden. Virksomheten hadde ingen rutine for kontroll av oljeutskilleren, eller tømming av denne.

Anmerkninger

Fylkesmannen har følgende anmerkninger:

Anmerking 1: Virksomheten har ingen journal for mottatt farlig avfall. (*Tillatelsen av 12.10.2007, vilkår 5.*)

Kommentar: Som beskrevet nærmere under "Andre forhold/kommentarer" under, mottar virksomheten per i dag ikke farlig avfall direkte fra bedrifter, med unntak av det som kommer iblandet restavfallet. Fylkesmannen forventer en rutine og utfyllingsklare skjemaer for journalføring av mottatt farlig avfall i henhold til tillatelsen, til tross for dagens praksis som gjør dette mindre aktuelt. Journalføring av faktisk levert mengde farlig avfall (utsortert fra restavfallet) føres da opp i journalen.

Andre forhold/kommentarer

Virksomheten har tillatelse til å mellomlagre inntil 30 tonn farlig avfall på sorteringsanlegget. Tillatelsen omfatter ikke eksplosive stoffer, selvantennende stoffer, organiske peroksider, infeksjonsfremmende stoffer og radioaktive stoffer. Per i dag er praksisen på anlegget slik at det kun er det farlige avfallet som mottas i restavfallet og sorteres ut, som mellomlagres. Dette farlige avfallet hentes hver 3. uke. Det er små mengder avfall som mellomlagres på anlegget slik driften er i dag. Dersom virksomheten velger å ta i mot større mengder farlig avfall og mellomlagre dette, vil det stille større krav til vurderingen som ligger bak beredskapen for å hindre, oppdage eller stanse akutt forurensning. Det vil i så fall også forventes mer av risikoanalysen, med påfølgende handlingsplan, for å redusere risikoen for utslipp til ytre miljø.